

Iki talaň / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Iki talaň / satiriki hekaýa IKI TALAÑ

Ykbalyň keç gelip, maňlaýyň şor bolsa, ähli zat tersine bolar eken. Hemişeler «Iki göç-de bir talaň» diýerdiler welin, men-ä bir göçmänkäm, iki gezek talandym oturyberdim.

Eý-ho-ho, o nähili beýle boldy diýýäňizmi? Ynha, onuň beýlesi. ...Sehde, ýaňy bir kitaba kellämi gyzdyryp «işläp» otyrdym. Naçalnik geldi-de:

– Sen, han ogul, profkomyň ýanyna bir girip çyk, onuň seni gaty göresi gelipdir – diýip, elimdäki kitaby kakyp aldy.

Allaniçigsi boldum. Hýý, ýaglyja käýinji ýagyrynyma doňdurarlar-ow. Bu-da ýemek bolar öňküleň üstüne. Ýeri, göz agyrysy ýaly bolup, nireden geldiň diýsene?! Bardym, ýeňsämi tüňnerdip, profkomyň ýanyna.

– Soltan Durdywna, salawmaleýkim!

Ol meniň salamyma jogap gaýtarmalydyram öýtmedi. Başga perdeden gopdy.

– Zähmet adamsyna şöhrat! Olar barada alada etmeklik biziň jana-jan borjumyz. Siz köplere görelde görkezýäňiz...

Zaňňaryň kesä çekişini görýäňmi köpbilmiş-dä. Ho-o, beýleden aýlanan bolýa. Näme diýjek bolsaň, diý-de dyn-da. Ýok, gyzmalyk etmäýin. Bular ýaly ýagdaýda, gowusy, sesiňi çykarmazlyk. Dikleşmeli bolsa heran-haçanam ýetişerin-le. Zat diýmänim gowy bolupdyr. O görgüliň gara çyny eken.

– Hawa, şoň üçinem biz Sizi Gara deňziň gyrasyna dynç almaga ibermekçi – diýip, ol öňündäki baslygyşyp ýatan kagyzlary gyzyl dörjük etdi.

Dur, dur! Bular şeýdip menden dynjak bolýan bolaýmasynlar. Başa barmaz, pyrryldagyňyz. Bu wagt tünegiňden çykar ýaly däl, dünýe durşuna goh. Bolmanda-da, öňki-öňkülik bolanda biz ýaly ýeňiýoluga Gara deňiz ýetdiresi ýokdy. Her zat etmeli welin, tilki sapalagyny atyp sypmaly.

– Soltan Durdyýewna, minnetdar, ýöne, neme...

– Ýok, ýok, bahana gözlemäň, putýowkany köýdürip bolmaz. Hökman gitmeli borsuňyz. Onsoňam Siz bir sallah adam. Belki... Düşnükli. Ýöne profsoýuz bu putýowkany maňa hormat hökmünde berýärmikä ýa-da jeza? Aý, her näme-de bolanda, indi bulardan maňa sypma ýok. Ahyry yrdy. Hatda ýol bile dime-de kömek etdiler.

Uçaryň ýanynda menziliň manysy bar. Hut şol günüň ertesi agzyny ak köpürjik edip çyrypnyşyp ýatan Gara deňziň gyrasynda gögerdim. Baýyr ýaly bolşup gelyän mähnet-mähney gomlar meniň howumy basdy. Hernä, bu ýagdaý uzaga çekmedi. Deňiz derrew ynjaldy. Baý, pöwhä atyp suwa düşdüm-ä. Başlyklaň her ýyl kurort diýip eňmesi bardy welin, bir emmajygy bar eken-ow, asyl bu ýeri jennet oguşýan. Sag-aman yzyna dolananyndan soň profkomyň başlygyna bir taňryýalkasyn aýtmaly. Sowgatjyk alaýsam hem gelişmän durjak däl.

Bäý-bä, bu ýerik gelenime eýýäm on bäş gün bolaýypdyr. Suw bilenem, bu ýerinin adamlaty bilen hem halys öwrenişdim. Dogrusyny aýtsam, yzyny gaty bir küýsábem baramok. Gaýtam putýowkanyň möhletini uzaltdyrjak. Ýöne...

Hawa, bir gün günorta naharyndan gaýdyp gelsem, gapymyň tutawajyna kagyz gysdyrylgy dur. Alyp görsem telegramma eken. Äh-ä, bu näme boldugy?! Okamaga howlukdym. «Gyssagly gelmeli. Öýüňi talapdyrlar». Al, saňa gerek bolsa. Öz gözüme ynanmadym. Yzly-yzyna iki gezek okadym, üýtgeýän zat ýok. Gapdalynda duran kürsä lampa özümi goýberdim. Nälet siňmiş oğrulata gargadym. Arada gazetleriň birinde okan habarym ýadyma düşdi. ...Ähli jenaýatçylyklaryň üçden biri graždanlaryň şahsy emläginiň ogurlanmagy bilen baglanyşyklydyr...

Men ony geň-ä görmändim, alnyndan çykar ýaly. Telegramma ynanasym gelmedi. Milisiýa beýle zada ýol bermez, olar biziň daşymyzyň galasy, goragçymyz ahwetin. Ýok, gowusy işe jaň edip göreýin. Bular ýaly şum habardan soň beýdip ynjalyň oturyp bolmaz.

Başlygyň kabulhanasyna telefon etdim. Trubkany göteren gyz:

– Hawa, hawa, telegrammany özümüz iberdik. Gyssagly geliň – diýip, howsalaly gürlledi.

Adamyň başy çaşyp, aljyrasa her hili zat küýüne geljek eken.

Meni dynç almaga iberen bolup, yzymda talaňçylyk edip ýören profsoýuzyň özi däl-dir-dä, herna?!

Gaýtdym uçar bilen, syrtyma sapan degen ýaly. Gelsem, gapyda möhürli kagyz ýelmengi. Goňşymyzyň işigini kakdym.

– O-ho, Jepbar jan, geldiňizmi? Miliseler bizden ygtyýarsyz açmasyn diýdi, gapyny. Hawa, bir bolmasy iş-ä boldy – diýip, goňşym Guldurdy aga zeýrendi.

Men eňdim raýon milisiýa bölümüne. Habarymy alan kapitan maňa gaty köp kagyz doldurtdy. Nähili öý goşlarynyň bardygyna çenli ýeke-ýeke ýazdyrdy. Ahyry boldum edip gol çekişdik. Olar iki bolup meni öýüme maşynly alyp gaýtdylar. Görsem, jaýymyň içi akan-dökän. Sen-men ýok, hammama girdim. Köne-küşül esgä dolap ep-esli pul goýupdym, wannaň aşagynda. Hudaýa şükür, bar eken. Bilen däl-dirler, ýogsam çilerdiler. Eglip aldym-da, bagryma basdym, düwünçegi. Ýaňky ýanym bilen gelen kapitan ýüzüme çişerlip seretdi-de:

– Bu näme? – diýip, sorady.

Aýtdym nämedigini. Ol hálki gol çekilen kagyzymyza siňe seredişdirip:

– Bu pul siziňki däl. Getiriň bärlik. Spisokda ýok – diýip, elimden aldy.

Adam bir çig süýt emen-dä. Ahmal bolmajak bolup ahmal galýa. Aýdan bolsam, «şonça puly nireden aldyň?» diýip süýrär-diler. Başga-da iki-ýeke ýadyndan çykyp, spisoga girmedik zatlardan dyndardylar. Wah, indi men nätsemkäm? Iki daşyň arasynda galdym. Eger-eğer olary ynandyryp bolanok. Gaýtam:

– Bu zatlary sud seljerer – diýip, kapitan tumşugyny dik ýokaryk tutan bolýar.

Dogrudanam, ykbalyň keç gelip maňlaýyň şor bolsa, edeniň ugruna bolmaz eken. Görýäňiz-ä, gündiziň günortany öz ýanynda zadyňy talaýalar. Onda-da kimler?

Ýogsa-da, o zatlaryň özümkidigini indi men sudda nähili subut ederkäm? Maslahat beriň, adamlar!

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar